

Handläggare
Sofia Palmgren
Telefon: 08-50800951**Till**
Förskolenämnden
2025-09-23

Näringslivspolicy inklusive etableringsstrategi för Stockholms stad

Svar på remiss från kommunstyrelsen, KS 2025/848

Förvaltningens förslag till beslut

Förskolenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning

Förskolenämnden har fått remissen Näringslivspolicy för Stockholms stad inklusive etableringsstrategi för Stockholms stad från kommunstyrelsen för yttrande.

Den reviderade näringslivspolicyns syfte är att skapa en förståelse för vilka grundläggande förutsättningar som har betydelse för ett gott företagsklimat. Policyn tydliggör nämnders och bolagsstyrelserns ansvar och roller och ska bidra till utveckling av arbetssätt, organisation och samverkan för att underlätta för företag att starta, verka och växa i Stockholm. De förutsättningar som påverkar företagens möjlighet att etablera sig, växa och utvecklas benämns i stadens näringslivspolicy som ramvillkor.

Näringslivspolicyn innehåller sju ramvillkor som ska ge en helhetsbild av vad som är viktigt att prioritera och utveckla för stadens nämnder och bolagsstyrelser. Som en bilaga till näringslivspolicyn finns stadens etableringsstrategi som utgör ett styrdokument för stadens etableringsfrämjande arbete.

Kommunstyrelsen ansvarar tillsammans med Stockholm Business Region för implementeringen och förankring av näringslivspolicyn medan alla stadens nämnder och bolagsstyrelser har ett gemensamt ansvar i genomförandet näringslivspolicyn.

Förskoleförvaltningen är generellt positiv till Näringslivspolicy för Stockholms stad inklusive etableringsstrategi för Stockholms stad. Näringslivspolicyn går i linje med hur förskolenämnden arbetar idag. Något som noterats är att förskolenämnden inte nämns bland de nämnder som ansvarar för tillstånds- och tillsynsarbetet samt vidareutveckling av stadens myndighetsutövning. Ansvaret kring

dessa områden bör benämnas och tydliggöras. Näringslivspolicyn behöver genomgå en språklig och strukturell översyn

Bakgrund

Enligt det uppdrag som gavs i kommunfullmäktiges budget 2024 har kommunstyrelsen sett över och reviderat stadens näringslivspolicy samt tagit fram en bilaga till näringslivspolicyn med en etableringsstrategi för Stockholm. Detta har gjorts i samarbete med arbetsmarknadsnämnden, exploateringsnämnden, kulturnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, servicenämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, utbildningsnämnden och Stockholm Business Region AB. Den tidigare näringslivspolicyn 2020-2024 föreslås i samband med den reviderade versionen att upphöra.

Förskolenämnden har mottagit remissen Näringslivspolicy för Stockholms stad inklusive etableringsstrategi för Stockholms stad (Dnr KS 2025/848) för yttrande senast den 6 oktober 2025.

Ärendet

Den reviderade näringslivspolicyns syfte är att skapa en förståelse för vilka grundläggande förutsättningar som har betydelse för ett gott företagsklimat. Policyn tydliggör nämnders och bolagsstyrelserns ansvar och roller och ska bidra till utveckling av arbetssätt, organisation och samverkan för att underlätta för företag att starta, verka och växa i Stockholm. Näringslivspolicyn är ett internt styrdokument och målgruppen är i första hand chefer och medarbetare i stadens verksamheter.

Den tidigare näringslivspolicyn för 2020-2024 föreslås att upphöra att gälla. Den förra policyn innehöll fyra fokusområden medan den nya i stället innehåller sju ramvillkor. De sju ramvillkoren innehåller fler faktorer som är viktiga för näringslivet i Stockholms stad än vad de fyra fokusområdena innehöll.

Ramvillkor

De förutsättningar som påverkar företagens möjlighet att etablera sig, växa och utvecklas benämns i stadens näringslivspolicy som ramvillkor. Syftet med ramvillkoren är att integrera företagens och företagarens behov i stadens näringslivsfrämjande arbete. Genom de identifierade ramvillkoren framträder en helhetsbild av vad som är viktigt att prioritera och utveckla för stadens nämnder och bolagsstyrelser. Ramvillkoren beskrivs utifrån målbild, åtgärder, organisation och ansvar.

1. Effektiv myndighetsutövning och god företagsservice

Stadens förmåga att erbjuda effektiv myndighetsutövning och god service till företagen spelar en stor roll i hur företagsklimatet uppfattas. Det handlar bland annat om hur servicen uppfattas, hur vi samverkar, tar helhetsansvar för företagens tillstånds- och tillsynsärenden, hur tydliga vi är i kommunikation samt hur enkelt det är att delta i upphandlingar. Samtliga nämnder har ett ansvar då alla någon gång möter näringslivet. Myndighetsutövning spelar en avgörande roll i att motverka illegal ekonomi och organiserad brottslighet.

2. Attraktiv stadsmiljö

Attraktiv stadsmiljö handlar om den fysiska miljön och företagens möjligheter att verka i en tilltalande och ändamålsenlig stadsmiljö under trygga förhållanden. En attraktiv stadsmiljö är ett resultat av ett samskapande där staden har en roll och där olika företag skapar innehåll och liv i platser som kan utvecklas över tid.

3. Innovationsklimat som främjar hållbarhet

För att Stockholm ska kunna växa hållbart krävs innovation och nytänkande. Staden spelar en central roll i att främja ett starkt innovationsklimat både som stödjare, ekosystembyggare och tillskapande av mötesplatser för talanger och idéer. Nya arbetssätt, samarbeten mellan olika aktörer, internationella samarbeten, digital infrastruktur samt miljö- och klimatarbete är faktorer som nämns kopplat till detta ramvillkor.

4. God infrastruktur, bra framkomlighet och internationell tillgänglighet

Internationell tillgänglighet, välfungerande infrastruktur och god framkomlighet är en grundläggande förutsättning för tillväxt och besöksnäring i Stockholm. Det ska vara lätt att ta sig till, från och inom Stockholm. Staden ska bland annat främja innovativa och effektiva lösningar för arbetsresor och tjänste- och varuleveranser.

5. Tillgång till kompetens

En viktig förutsättning för företagens tillväxt och utveckling är tillgången till arbetskraft med relevant kompetens. En nära, kontinuerlig och omfattande dialog med branscher och enskilda företag är centralt för att staden ska kunna bidra med rätt utbildningsmöjligheter. Staden stärker det lokala utbudet av kompetens genom sitt utbildningsutbud. Målet är att näringslivet i Stockholm ska ha god tillgång till den kompetens de behöver.

6. God livskvalitet

Stockholm behöver säkerställa en god livskvalitet för de boende och för de som överväger att flytta hit. En god livskvalitet skapar förutsättningar för att attrahera besökare och kompetens. Tillgång

till väl fungerande kommunal service och allmän välfärd är viktiga delar av en god livskvalitet. Andra delar som är viktiga för god livskvalitet är god tillgång på bostäder, ett attraktivt serviceutbud, arbetstillfällen, kultur, nöjesliv, grönområden, ren luft och närhet till svalka och badbart vatten. Staden ska upprätthålla god kvalitet i kommunal kärnverksamhet och viktiga välfärdsuppdrag som exempelvis skola, förskola och äldreomsorg. I Stockholm garanteras invånarna en hög nivå på välfärden och livskvaliteten.

7. Nationell och internationell konkurrenskraft

Stockholms nationella och internationella konkurrenskraft handlar om förmågan att behålla och attrahera invånare, besökare, kompetens, investeringar och etableringar. Att stärka bilden av Stockholm är viktigt för att öka kännedomen om och befästa Stockholm som internationell världsstad. Stockholm utmärker sig, bland annat med vår öppenhet, tolerans och frihet, livskvalitet, innovation och hållbarhet. Detta har stor betydelse internationellt samtidigt som det bidrar till att attrahera investeringar och talanger.

Etableringsstrategin

Som en bilaga till näringslivspolicyn finns stadens etableringsstrategi. Den utgör ett styrdokument för stadens etableringsfrämjande arbete. Det övergripande målet för stadens etableringsfrämjande arbete är att hela Stockholm ska attrahera fler företagsetableringar, investeringar och växande företag samt behålla befintliga företag. Detta i sin tur ska leda till fler anställningsmöjligheter och ökade intäkter för den offentliga välfärden, hållbar utveckling och trygga levande stadsdelar.

I etableringsstrategin har tre inriktningar identifierats för det etableringsfrämjande arbetet vars syfte är att möta stadens möjligheter och utmaningar. Det har även identifierats fyra branschområden där fokus ska läggas för att attrahera företag till Stockholm. Arbetet ska kontinuerligt följas upp och nämnder och bolagsstyrelse ansvarar för att identifiera vilka undersökningar och mätningar som krävs för att utvärdera och följa upp insatser och resultat effektivt.

Ansvarsfördelning, genomförande och uppföljning

Stadens nämnder och bolagsstyrelser har ett gemensamt ansvar i genomförandet av stadens näringslivspolicy. Kommunstyrelsen ansvarar tillsammans med Stockholm Business Region för implementeringen och förankring av näringslivspolicyn och stöttar nämnder och bolagsstyrelser i deras arbete.

näringslivspolicyn pekar ut. Näringslivspolicyn kommer att implementeras i stadens verksamheter genom utbildningsinsatser. Uppföljning sker löpande i den ordinarie styrningen och uppföljningen.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för ekonomi och styrning i samverkan med berörda avdelningar.

Ärendet kommer att behandlas i samverkan med de fackliga organisationerna den 15 september 2025. Funktionshinderrådet kommer att få möjlighet att behandla ärendet vid sammanträdet den 17 september 2025.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förskoleförvaltningen är generellt positiv till Näringslivspolicy för Stockholms stad inklusive etableringsstrategi för Stockholms stad. I och med att fokusområdena har bytts ut mot sju ramvillkor tydliggörs en helhetsbild av vad som är viktigt att prioritera och utveckla kopplat till stadens näringslivsfrämjande arbete. Ramvillkoren beskrivs utifrån målbild, åtgärder, organisation och ansvar. Att beskrivningen är uppdelad på detta sätt gör det tydligt vad som förväntas under respektive ramvillkor. Policyn är bra och i enlighet med förskolenämndens strävan och intention. I policyn lyfts att staden ska ha professionell och effektiv myndighetsutövning vilket utgör en stor del av förskolenämndens verksamhet.

Det är positivt att detta även lyfts in i verksamhetsplanen och kopplar till nämndens mål och aktiviteter snarare än att det är en separat process. Det blir då tydligare hur nämnder arbetar med näringslivspolicyn.

I inledningen av näringslivspolicyn nämns att staden har en hög befolkningstillväxt. Från förskolenämndens perspektiv syns en minskning avseende barn i förskoleålder. Om det fortfarande är en hög befolkningstillväxt trots det minskade barnantalet kan det behöva förtydligas i näringslivspolicyn.

Något som noterats är att förskolenämnden inte nämns bland de nämnder som ansvarar för tillstånds- och tillsynsarbetet samt vidareutveckling av stadens myndighetsutövning inom ramvillkor 1. Detsamma gäller för den tidigare näringslivspolicyn 2020-2024. Förskolenämnden prövar ansökningar om godkännande som huvudmän för fristående förskola eller pedagogisk omsorg. Befintliga fristående verksamheter granskas genom en rättssäker, effektiv och tydlig myndighetsutövning. I uppdraget ingår att

säkerställa att enskilda huvudmän uppfyller kraven på lämplighet, insikt och har ekonomiska förutsättningar samt att verksamheten följer gällande förordningar och lagar. Nämnden ansvarar även för hemkommunens uppdrag gällande tilläggsbelopp för barn i behov av särskilt stöd. Förskolenämnden ansvarar därmed för tillstånds- och tillsynsprövning av fristående förskola och pedagogisk omsorg och arbetar löpande med att utveckla processer kopplat till detta. Ansvaret kring dessa områden bör således benämnas och tydliggöras i näringslivspolicyn.

I näringslivspolicyn lyfts att staden ska ha en god service till företagen, bland annat när det gäller tydlighet i information och kommunikation. Myndighetsutövande nämnder ansvarar för att tillhandahålla tillgänglig information kopplade till tillstånd och tillsyn. Även om inte förskolenämnden nämns som en myndighetsutövande nämnd är detta något som går det i linje med hur förskolenämnden arbetar idag och vill utveckla framåt.

Förskolenämnden arbetar enligt stadens regler och riktlinjer vad gäller inköp och upphandling. Enligt de processer som finns i dagsläget finns möjlighet till företag att bland annat delta i upphandlingar och lägga anbud. Detta går alltså i linje med näringslivspolicyns målbild gällande att upphandlingsprocesserna ska vara effektiva och ställa relevanta krav.

Ramvillkor 2 innefattar hur staden ska få en attraktiv stadsmiljö med fokus på bland annat gator, platser och torg samt kollektivtrafik. Förskolenämnden har uppdrag relaterat till gröna förskolegårdar. Aspekter som handlar om en grön stadsmiljö inom en attraktiv stadsmiljö upplevs saknas inom ramvillkoret.

Staden ska kunna bidra med rätt utbildningsmöjligheter enligt ramvillkor 5. Förskolenämnden samordnar vikarieersättning och verksamhetsförlagd utbildning för barnskötare och förskollärare i staden. Samarbete finns med Södertörns högskola, Stockholms universitet, arbetsmarknadsförvaltningen och Midsommarkransens gymnasium inom utbildningsförvaltningen. Dessa samarbeten är ett led i att utveckla och tillgängliggöra utbildning för personal i stadens förskolor.

Förskola nämns under ramvillkor 6 som handlar om att skapa en god livskvalitet, som i sin tur bidrar till att göra staden attraktiv för näringslivet. I förskolenämndens uppdrag ingår att bidra till att upprätthålla god kvalitet vad gäller stadens kommunala förskolor samt fristående förskola och pedagogisk omsorg.

Näringslivspolicyn behöver genomgå en språklig och strukturell översyn så det till exempel inte finns stavfel, meningsuppbyggnader och avsaknad av punkter.

Förvaltningen föreslår att förskolenämnden beslutar att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Gunilla Davidsson
Förvaltningsdirektör
Förskoleförvaltningen

Anna Moore
Avdelningschef
Förskoleförvaltningen

Bilagor

1. Näringslivspolicy för Stockholms stas inklusive etableringsstrategi för Stockholms stad, KS 2025/848
2. Näringslivspolicy för Stockholms stad
3. Underbilaga – Etableringsstrategi för Stockholms stad

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Gunilla Davidsson, Förvaltningsdirektör	2025-09-08
Anna Moore, Avdelningschef	2025-09-08